

**JUBILEUMSÅRET
2012**

INNEHÅLL

1. Jubileumsåret 2012	5
2. Lite Siffror.....	6
3. Ihopräknade siffror.....	8
3.1 Nya medlemmar	
3.2 Prenumerations och upplagesiffror	
4. Väv – Nordiska museet.....	12
5. Hemslöjden på Liljevalchs.....	14
6. Lilli och Prinsen – Prins Eugens Waldemarsudde.....	18
7. Spetskonst – Vadstena slott.....	20
8. IOV Youth Congress – Tjörn.....	22
9. Ett jubileum behöver en jubileumsfest	23
10. Ännu mer siffror.....	24
11. 835 programpunkter.....	26
12. Kommunikation & marknadsföring.....	28
13. Finansiering.....	30
14. Bildlista.....	30

JUBILEUMSÅRET 2012 - *Ett år då Hemslöjden syntes över hela landet.*

Under 2012 har mängder av hemslöjdsevenemang genomförts i hela landet. Människor har mött oss på oväntade platser och i oväntade sammanhang och inspirerats av slöjdens rikedom och kunskaper. Vi har kommit närmare vår vision om att slöjden ska ha en självklar plats i varje människas dagliga liv.

Hemslöjden har under de senaste åren, och inte minst under jubileumsåret, skaffat sig en stark och positiv position i samhället och mötts med större respekt än tidigare. Med fortsatta utåtriktade aktiviteter vill vi visa att Hemslöjden är det hållbara alternativet och en kulturaktör man kan räkna med och lita på! En aktiv partner i de regionala kulturplanerna.

Hemslöjdsrörelsen är uppbyggd kring entusiastiska människor som kämpar för slöjden, de flesta genom ideellt arbete – så ett stort tack till medarbetare, föreningar och hemslöjdskonsulenter för goda arbetsinsatser under jubileumsåret! Och ett varmt tack till alla som bidragit med ekonomiska medel till Hemslöjden 100 år. Ert stöd behövs för att våra ideella krafter ska synas utåt och ha möjligheten att bedriva sin verksamhet.

Vänd på bladet och läs om allt som hände under 2012 – ett historiskt år för Hemslöjden i Sverige.

*Linköping maj 2013
Anne Ludvigsson
ordförande*

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är riksförbundet för den svenska hemslöjden med uppdrag att samordna de ideella hemslöjdsföreningarna och jobba för hemslöjdens position i samhället. Totalt finns det cirka 15 000 medlemmar runt om i landet.

Riksförbundet ger även ut tidningen Hemslöjd (som

2012 blev tilldelad Svenska Publishing-Priset och nominerad till Tidskriftspriset), publicerar böcker på Hemslöjdens förlag och driver konceptbutiken Svensk Slöjd på Nybrogatan i Stockholm.

2012 fyllde riksförbundet 100 år.

LITE SIFFROR

Hemslöjdens jubileum skulle bli ett födelsedagskalas som syntes i hela landet - från norr till söder, under hela året. På affischer, hemsidor och i projektbeskrivningar lovade vi 366 dagar av hemslöjd, ett löfte som föreningar, hemslöjdskonsulenter och samarbetspartners tillsammans såg till att hålla.

Idetta kapitel kommer vi att redovisa lite siffror. Vi börjar med att visa resultatet av en undersökning som, i november 2012, skickades ut till alla länsföreningsordföranden. Undersökningen handlade om programverksamhet, publik och synlighet. Undersökningen är inte statistiskt säkerställd men ger en bra bild av vad som hände, hur många besök vi hade tillsammans, vilka som besökte oss och hur medias bevakning såg ut.

På höger sida i det här uppslaget kan ni se sammanställningen av de svar som kom in. Nedan finner ni ett urval av de kommentarer som kom in på en frisvarsfråga

En av frågorna var en frisvarsfråga med rubriken "Övrigt". Vi har gjort en sammanställning av de svar som kom in.

"Bra med ett gemensamt uttryck i logotyp och fotomaner - knappar, klistermärken och anteckningsblock har använts flitigt. Ibland har dock informationen varit i det mäktigaste laget och krävt tid och använda, svårt att veta vad som är lagom."

"Synd att 100års-maneriet inte användes på utställningsaffischerna i Stockholm."

"Det har varit ett fantastiskt jubileumsår som har satt Hemslöjden på kartan. Men hur tar vi tillvara på uppmärksamheten så att den gynnar rörelsen."

"Vi hoppas att vi tillsammans (lokalt, regionalt och på riksplaneln) kan följa upp detta jubileumsår och fortsätta att synas i media och i samhället i stort."

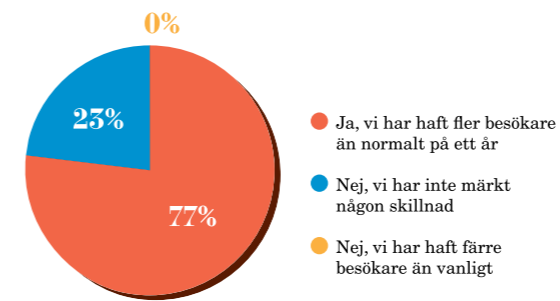
"I vårt län har vi noterat ökat intresse för slöjd och fler medlemmar i vår förening. Nu gäller det bara att ta tillvara på medvinden och ge slöjden en självklar plats i alla människors dagliga liv."

"Lövsprojektet var genialt och har gett oss många nya kontakter. Ett lyckokast som gav stor reklam och kunskap om Hemslöjden och dess jubileum."

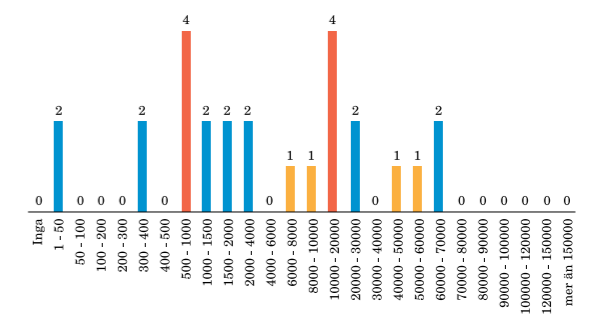
"Utnämningen av Mästarslöjdare och Inspiratörer har varit betydelsefullt för slöjdarna och följts upp bra i pressen."

"Jättefina utställningar i Stockholm. Vi borde visa upp oss oftare, vi har så mycket positivt att förmedla genom slöjden. Vi vill få hjälp med inspiration och vägledning, hur vår förening kan bli riktigt kreativ och innovativ."

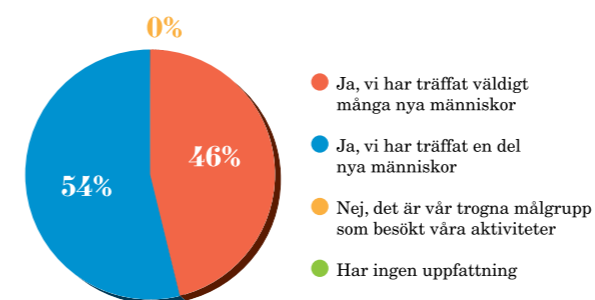
Hela 77 % svarade att de fick fler besökare till sina aktiviteter tack vara jubileet

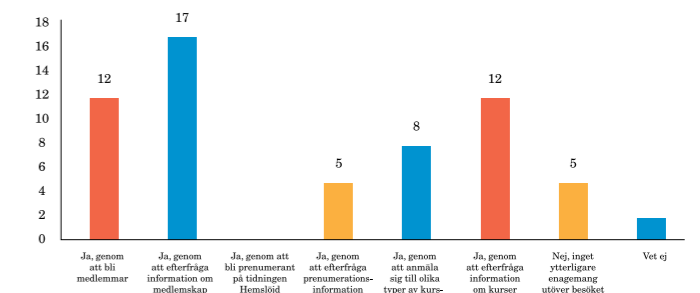
Antal besökare i respektive län

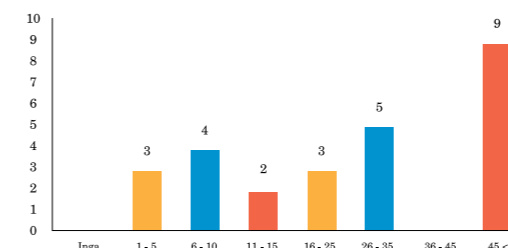
100 % upplevde att de träffade nya målgrupper under 2012

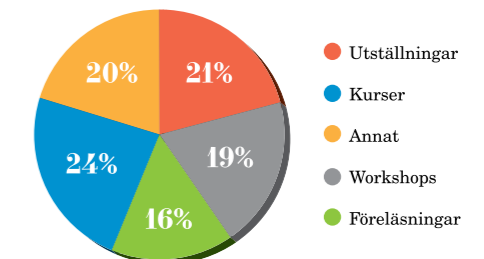
Övrigt engagemang från den nya målgruppen

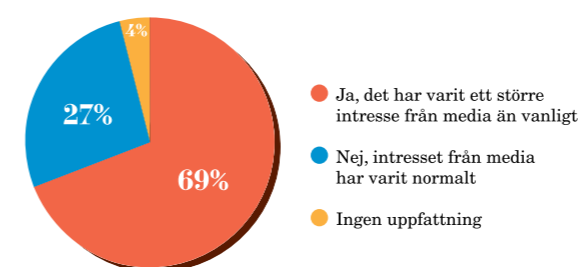
Antal programpunkter i varje län

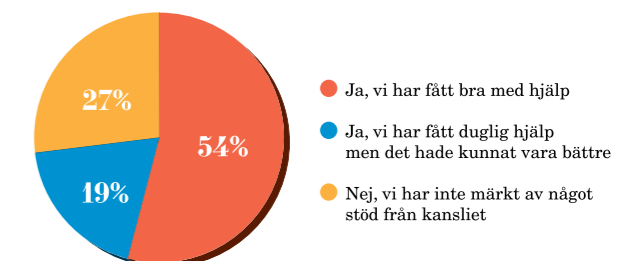
Typ av aktivitet

Ökat intresse från media

73 % tycker att de har fått hjälp från centralt håll i sitt arbete mot pressen

LITE IHOPRÄKNADE SIFFROR.

**TOTALT
ARRANGERADES
MER ÄR 835
PROGRAMPUKNTER
SOM TILLSAMMANS
HADE MER ÄN
615 000 BESÖK
UNDER ÅRET.**

NYA MEDLEMMAR

I och med all uppmärksamhet under jubileumsåret fick Hemslöjden många nya medlemmar. På senare år har medlemsantalet haft en nedåtgående trend. Jubileumsåret blev en brytpunkt som helt ändrade riktning på medlemsgrafen.

Totalt fick rörelsen 1940 nya medlemmar vilket med bortfallet inräknat ger en ökning på 1225 personer. Nedan ser ni de fem föreningar som värvade flest nya medlemmar under jubileumsåret.

247 *Skånes Hemslöjdsförbund*

162 *Stockholms läns hemslöjdsförening*

146 *Föreningen för Svensk Hemslöjd*

139 *Dalarnas Hemslöjdsförbund*

114 *Norrbottens läns hemslöjdsförening*

PRENUMERATIONS OCH UPPLAGESIFFROR

Hemslöjden fick inte bara fler medlemmar under jubileumsåret. Det tillkom 1606 nya prenumeranter på tidningen Hemslöjd och upplagan var på 13400 exemplar / nummer.

VÄV – NORDISKA MUSEET

På Nordiska museet visades utställningen Väv som en del av Hemslöjdens 100-årsjubileum. Under perioden 9 maj – 30 september kom 121 572 besökare till museet vilket var en ökning med mer än 30 000 personer jämfört med samma tidsperiod 2011.

Rölakan, slarvtjäll och munkabälte är bara några av alla tekniker som har legat till grund för de vävar som visades i museets stora hall. Hundratals nyproducerade vävar från hela landet visades tillsammans med äldre vävar ur museets samlingar och hela tiden fanns ljudet av dunkande vävstolar närvarande. I utställningen fanns nämligen en vävstuga öppen för alla som ville prova sina färdigheter bakom slagbommen.

Ett antal av de nyproducerade vävarna var gjorda av studenter från utbildningar vid Konstfack, Sätergläntan och HV skola.

Vävstugan

Mitt i utställningen kunde besökarna sätta sig ner i någon av de elva vävstolarna som stod redo varje dag i 21 veckor. Hela tiden fanns handledare och vävexperter på plats och för de besökare som ville väva en längre tid fanns möjligheten att boka in sig på en vävstol en hel dag eller anmäla sig till en längre kurs.

Vävsymposium och vävfestival

Under utställningsperioden arrangerades ett vävsymposium och en vävfestival. Två satsningar som lockade ännu fler besökare till Nordiska museet och utställningen.

HEMSLÖJDEN PÅ LILJEVALCHS

Ett kollektivt verk där mer än 2000 personer från hela landet deltog, 900 föremål från våra mest framstående slöjdare och en verkstad där besökarna kunde göra själv. Det var vad som låg till grund för Hemslöjdens jubileumsutställning på Liljevalchs i Stockholm. Mellan 6 juni och 2 september lockades 74 563 personer till utställningen på Djurgården.

På jubileumsutställningen Hemslöjden på Liljevalchs lyftes det unika i Hemslöjden fram. Varje rum hade ett eget tema där man lyfte fram kunskapen, materialen och teknikerna på olika sätt. Hemslöjdens grundtanke om att alltid välja det hållbara alternativet fanns närvarande som en röd tråd genom hela utställningen. Mer än 500 slöjdare bidrog med cirka 900 föremål som alla berättade en egen historia.

Verkstaden

I verkstaden kunde besökarna, med hjälp från handledare, prova på att slöjda med olika verktyg och material. Totalt så bjöds det på 38 olika programpunkter där man bland annat kunde få tips och råd från experter, bli tatuerad med motiv från det skånska yllebrosderiet och lära sig att sticka hälar. Programverksamheten pågick under hela sommaren och byggde på utställningens olika teman.

Ser du löven för alla träd?

Ser du löven för alla träd var ett kollektivt verk skapat av 2000 lövmakare från hela landet. Varje person som deltog fick göra ett eget löv i formatet 80 x 50 cm som sedan växte upp till en brokig skog i konsthallens tre största salar. Löven som var virkade, täljda, målade och smidda auktionerades ut på Tradera under utställningsperioden. Intäkterna från auktionen gick oavkortat till Vi-skogens arbete med att plantera träd och bekämpa fattigdom i östra Afrika. Totalt drog auktionen in 499 551 kronor vilket innebär att 25 000 nya träd kommer att planteras.

"Det finns en urkraft i ett kollektivt verk som detta. Projektet tilltalade mig mycket eftersom alla delar väcker funderingar." Sylvia Nyström, lövmakare # 301

0500

"Jag tror att Hemslöjden fått en skjuts av verket och projektet eftersom det varit så fritt och kreativt, allt har varit tillåtet att göra." Martin Skoglund, lövmakare # 938

LILLI OCH PRINSEN – PRINS EUGENS WALDEMARSUDDE

Även Prins Eugens Waldemarsudde deltog i Hemslöjdens 100-årsjubileum. Lilli och Prinsen var en av de tre stora hemslöjdsutställningarna som visades på Djurgården i Stockholm.

Lilli Zickerman grundade Föreningen för Svensk Hemslöjd som blev startskottet för den svenska hemslöjdsrörelsen. Utställningen beskrev hennes livsverk och hur hon hela tiden hade prins Eugen vid sin sida. Prinsen verkade nämligen som föreningens ordförande fram till sin död 1947. Utställningen innehöll också verk från några av de största textilkonstnärerna i Sverige. Textilkonstnärer som i sitt arbete har varit kopplade till Hemslöjden allt sedan starten.

Under utställningsperioden hade Prins Eugens Waldemarsudde 35 462 besökare.

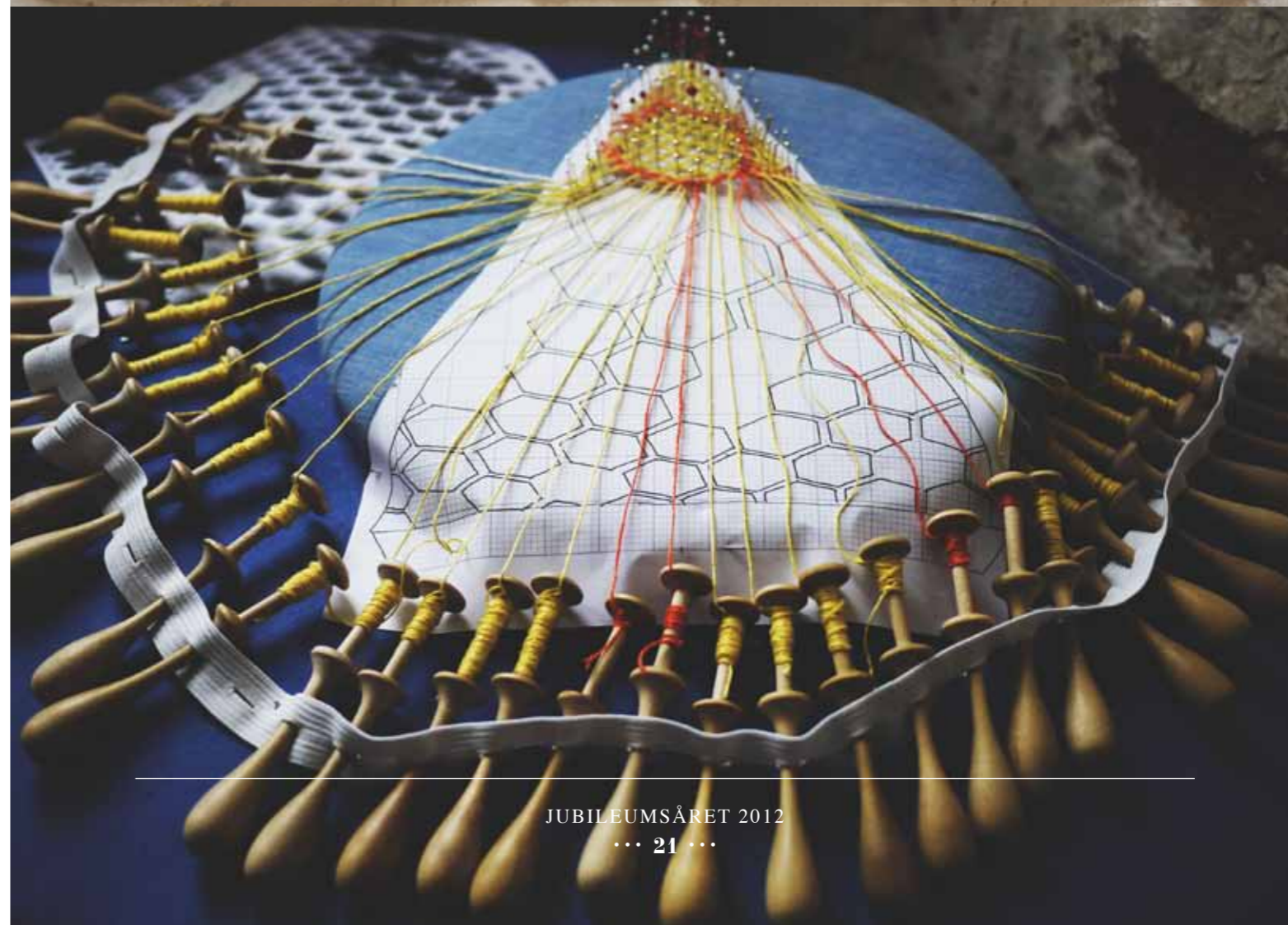
SPETSKONST – VADSTENA SLOTT

I Vadstena firade Föreningen Svenska Spetsar 50-årsjubileum med att sätta spetsen i centrum på Vadstena slott. Mellan 9 juni och 19 augusti visades Spetskonst.

Utställningen speglade historien, samtiden och framtiden. Den världskända vadstenaspetsen och tekniken bakom varje färdig spets lyftes fram. Nyskapande verk visades från ett tiotal konstnärer som medverkade i utställningen.

I samband med utställningen, som besöktes av 13 411 personer, gjordes en undersökning om hur en utställning kan bidra till besöksnäringen. Läs mer om hur du gör för att få tillgång till den på sidan 24.

Vadstena kommun var väldigt aktiva i arbetet med utställningen. Bland annat så målades övergångsställena i centrum med olika spetsmotiv.

IOV YOUTH CONGRESS – TJÖRN

Under jubileumsåret stod Sverige som värd för den internationella ungdomskongressen IOV Youth Congress. På kongressen, som var förlagd till Tjörn utanför Göteborg, kom drygt 80 ungdomar från mer än 30 olika länder. I fem dagar diskuterade man frågor om olika folkliga kulturyttringar så som slöjd, folkmusik, dans, byggnadsvård mm. Mängder av workshops genomfördes där deltagarna utbytte kunskaper och erfarenheter.

Kongressen invigdes på jubileumsutställningen i Stockholm av dåvarande jämställdhetsminister Nyamko Sabuni.

Deltagarna var klädda i sina länders folkdräkter vid invigningen.

ETT JUBILEUM BEHÖVER EN JUBILEUMSFEST

Inför jubileet hade föreningar runt om i landet efterfrågat en jubileumsfest. Sagt och gjort – den 18 augusti anordnades en stor jubileumsfest på Nordiska museet i Stockholm. Under kvällen samlades drygt 400 hemslöjdsvänner i museets stora sal. Förutom mat, dryck och underhållning delades olika stipendier, diplom och utmärkelser ut.

Varje län fick möjligheten att utse en mästarslöjdare och en barn- och ungdomsinspiratör. Under festen erhöll dessa personer ett specialkomponerat diplom med en motivering för deras arbete och engagemang inom slöjden.

ÄNNU MER SIFFROR

Under jubileumsåret gjordes en rad olika undersökningar, bland annat om attityden till hemslöjd och hur en stor utställning på en liten ort kan bidra till turistekonomin. Man tittade också på hur jubileet påverkade försäljningen av slöjdprodukter.

Du hittar alla undersökningar på följande adress:
www.hemslöjden.org/verksamhetsberattelse

84% *Håller på något sätt på med hemslöjd eller handarbete.*

73% *Är i allmänhet intresserade av hemslöjd och handgjort skapande.*

61% *Är intresserade av DIY (Do It Yourself).*

83% *Av besökarna upplevde utställningen "Hemslöjden på Liljevalchs" som någonting nytt.*

21% *Av besökarna på Hemslöjden på Liljevalchs hade aldrig tidigare besökt en hemslöjdsutställning.*

52% *Blev inspirerad till eget slöjdande efter besöket på Liljevalchs.*

27% *Av alla turister som besökte utställningen Spetskonst i Vadstena hade kommit dit enbart för utställningen.*

588 *Kronor spenderades i snitt per dygn av de turister som besökte utställningen Spetskonst i Vadstena.*

4,8 *Miljoner kronor var den specifika turistekonomiska omsättningen. Pengar omsatta av personer som hade kommit till Vadstena enkom för utställningen Spetskonst.*

9% *Försäljningen i landets Hemslöjdsbutiker har ökat med 9 % jämfört med 2011. För detaljhandeln som helhet är samma siffra bara 2 procent.*

835 PROGRAMPUNKTER!

Utställningar, workshops och mängder av andra aktiviteter. Tack vare det stora engagemanget hos föreningar och hemslöjdskonsulenter kunde jubileet erbjuda dess besökare mer än 800 programpunkter runt om i landet. Här är några av dem.

Tolv format

Utställning med tolv olika slöjdare på Hälsinglands museum i Hudiksvall. Visades januari – april.

Jag är lycklig

Textila verk av Lena Håkanson visades mellan januari och april på Smålands museum i Växjö.

Garva lagom

Skinnutställning på Upplandsmuseet i Uppsala. Visades januari till april.

Mittnordisk kulturkonferens

Hemslöjden medverkade på den mittnordiska kulturkonferensen i Östersund där temat var form, design och hemslöjd.

Slöjdutställning på Kulturdepartementet

I samarbete med Nämnden för hemslöjdsfrågor producerade Statens konstråd en slöjdutställning i Kulturdepartementets entré. Utställningen visade ett tiotal verk, gjorda av olika material och med olika tekniker. Föremålen som köptes in placerades i olika offentliga miljöer efter utställningsperioden.

Slipsar i annan tappning

Återbrukstävling tillsammans med Stockholms läns hemslöjdsförening. Vinnarbidragen visades i en utställning från mars till april.

Slöjd 2012

På Dalarnas museum visades slöjden av idag i utställningen Slöjd 2012. Under utställningsperioden från april till september var det publikrekord på museet.

100 slöjdare på stan

Den 9 juni samlades slöjdare på gatorna i Falun. En slöjdare för varje år.

Hemslöjdsföreningen 130 år

Hemslöjdsföreningen i Norrbotten firade 130 år och slog på den stora jubileumstrumman. Bland annat med en 130-årsutställning som tack vara den stora publiken fick utöka sin utställningsperiod med flera månader.

Kulturnatt Stockholm

På kulturnatten i Stockholm medverkade slöjd- och DIY-sajten Zickermans värld med program och fest i Kulturhusets lokaler. På Slöjdhuset vid S:t Eriksplan fanns hemslöjdskonsulenter och guideade besökarna i bland annat smide.

Farmer's Gold

En utställning som tog avstamp i ett samarbete mellan konstnärer, designers och halmslöjdare. Utställningen visades mellan maj och oktober på Wanås konst i Skåne.

DIY-festival

En Do It Yourself-festival arrangerades i Nyköping 24 – 26 augusti.

Lust och List

Containerskrot och top of the line-slöjd visade vägen in i framtiden i en utställning på Nääs i Västra Götaland.

Bok & Bibliotek

Jubileet syntes också på bokmässan i Göteborg. I en stor monter bjöds det på en ny föreläsning varje timme. Hemslöjden fanns också med i det stora seminarieprogrammet med föreläsningar om hållbarhet, Do It Yourself, det gränsöverskridande och andra, för Hemslöjden, centrala värden.

Mera

Värmässa, färöisk stickkonst, trasmattepicknick, slöjd från Mexiko, knyppeldagar, slöjdläger för ungdomar, korgutställning, tävlingsutställningar, slöjdstämma, slöjdklubbar på festivaler, sneakerbroderi, hotellinredningar, ullfestival, slöjdspaningar, folkdräktsutställningar, vävdagar, japanskt broderi, föreläsningsserier och mycket mycket mer.

KOMMUNIKATION & MARKNADSFÖRING

En grafisk profil togs fram för jubileet. Tillsammans med en speciell jubilumslogotyp fungerade profilen som ett gemensamt paraply för konsulenter, föreningar och samarbetspartners. En aktivitet hade samma avsändare, oavsett om den arrangerades i Skåne eller Västerbotten.

Den grafiska profilen som togs fram i samarbete med designbyrån Snask gjorde att organisationens kommunikation blev tydligare för den som tog del av olika programpunkter runt om i landet. Enkelt beskrivet skulle man kunna säga att den grafiska profilen bestod av tre delar. En gemensam avsändarlogotyp för Hemslojden, en kampanjsymbol för jubileet och ett fotomaner – även det för själva 100-årsjubileet.

På webben

Det togs även fram en speciell hemsida för jubileet. Där kunde besökarna ta del av nyheter och information om allt som hände runt om i landet.

På Facebook fanns en speciell sida för jubileet och ett antal event där besökare själva kunde vara aktiva. Ett exempel på det är alla lövmakare som laddade upp mängder av bilder på sina verk innan de kom till utställningen på Liljevalchs.

Press

I februari bjöds media in till en presskonferens för jubileet. Totalt kom 24 olika redaktioner till butiken Svensk Slöjd, där presskonferensen hölls. Aktiviteten gav ett stort genomslag just då och väckte ett stort intresse för alla kommande utställningar och aktiviteter.

Totalt så skrevs det 1067 artiklar om jubileet under 2012. Annonsvärdet av artiklarna hamnade på ca 31 miljoner kronor och nådde en potentiell läsarkrets på 91 miljoner.

Hela medierapporten hittar du på nätet via adressen www.hemslöjden.org/verksamhetsberattelse

Samarbeten

Genom samarbeten kunde vi kommunicera i nya kanaler och på så sätt nå nya målgrupper.

DN-kortet

Under jubileumsåret hade vi ett samarbete med DN-kortet. Varje månad kunde alla med DN-kort ladda ner ett mönsterblad från Hemslojdens förlag. Erbjudandet kommunicerades via annonser i Dagens Nyheter och bidrog till att Hemslojden och jubileet synliggjordes för en ny målgrupp.

Malmöfestivalen

Malmöfestivalen är Nordens största stadsfestival med 1,4 miljoner besökare. Lagom till Hemslojdens jubileumsår hade man bestämt sig för att ha ett hemslojds-tema på festivalen. I ett samarbete med Skånes hemslojdsförbund gick festivalen ut med ett stickupp-rop där stickare och stickgrupper uppmanades att hjälpa till att sticka in lyktstolpar, trafiksignaler, parkeringsautomater och en massa andra saker som finns i en stadskärna. Totalt stickades hundratals föremål in, stickningen och Hemslojden fanns hela tiden närvarande för alla som besökte eller passerade festivalen. Festivalens chef pratade alltid gott om temat vilket ledde till ett stort medialt genomslag för Hemslojden.

Tradera

Som vi berättat tidigare såldes det kollektiva verket från Liljevalchs via en auktion på Tradera. Tradera gjorde en speciell kampanj för auktionen och bjöd Hemslojden på annonskostnaderna.

FINANSIERING

Hemslöjdens 100-årsjubileum hade inte varit möjligt utan det engagemang som alla samarbetspartners bidrog med. Deras tjänster och stöd gjorde att jubileumsåret fick ett större genomslag och fler fantastiska programpunkter.

Svenska PostkodLotteriet, Post- och telestyrelsen/PTS, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Tillväxtverket, Kulturdepartementet, Estrid Ericsons stiftelse, Konsumentföreningen Stockholm, Statens kulturråd, Västra Götalandsregionen, Stockholms stad, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kjell och Märta Beijers Stiftelse, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Mikiko Yamanashi, Yamanashi hemslöjd – Tokyo, Stiftelsen Sveriges Allmänna Folkskolläraryrkeförening/SAF, Studieförbundet Vuxenskolan, Nordisk Kulturfond, Svenska Unesco-rådet, Vi-skogen, Swedbank, Reinhold Gustafsson Förvaltning.

BILDLISTA

4. Hemslöjden medverkade på en mängd olika festivaler under sommaren, här full aktivitet under Stockholms Kuturfestival. Foto: Hemslöjden.
- 10,11. Vävar som visades på Nordiska museet. Foto: Jonas Tetzlaff.
- 12,13. Bilder från utställningen Väv. Foto: Jonas Tetzlaff.
14. Bilder från utställningen Hemslöjden på Liljevalchs. Foto: Jonas Tetzlaff.
15. Två av tvåtusen löv som bildade det kollektiva verket Ser du löven för alla träd. Foto: Jonas Tetzlaff.
- 16,17. Hemslöjden på Liljevalchs. Foto: Jonas Tetzlaff.
- 18,19. Lilli och Prinsen. Foto: Jonas Tetzlaff.
- 20,21. Spetskonst på Vadstena slott. Foto: Hemslöjden.
22. Invigningen av IOV Youth Congress. Foto: Hemslöjden.
23. Jubileumsfesten på Nordiska museet. Foto: Thomas Rapp.
27. Överst till vänster: Utställningen Lust och List. Foto: Hillevi Gunnarsson.
Överst till höger: Utställningen Stickmagi från Färöarna visades på Textilarkivet i Sollefteå. Konstnär: Jóhanna av Steinum.
Mitten till vänster: Slöjdutställningen som visades i Kulturdepartementets entré. Foto: Hemslöjden.
Nederst till vänster: På Norrbottens museum i Luleå visades utställningen Hemslöjdsföreningen 130 år. Föreningens medlemmar slöjdade hjärtan, det här är gjort av skrotmetall av Birgitta Fagervall. Foto: Mattias Hellgren.
Nederst till höger: Utställningen Farmer's Gold visades på Wanås konst. Foto: © Editions in Craft.
29. Pressklipp, annonser, jubileets grafiska profil och instickad trafikskylt på Malmöfestivalen.

Hemslöjden
FYLLER 100 ÅR!

**366 DAGAR
AV HEMSLÖJD!**

WWW.HEMSLÖJDEN100ÅR.SE